

लाङ्गुलाशनिकेत्यो वा भवेदन्यः परन्तप । न विशेषेण गन्तव्यमविच्छिन्नेन वा पुनः ।
न जातु नाहमस्मीति सुप्रसक्तमसाधुषु । विकर्मणा तप्यमानः पापादिपरिमुच्यते ।
नैतत् कार्यं पुनरिति द्वितीयात् परिमुच्यते । चरित्ये धर्ममेवेति तृतीयात् परिमुच्यते ।
शुचिस्तीर्यान्वनुचरन् बद्धत्वात् परिमुच्यते । कल्याणमनुकर्त्तव्यं पुरुषेण बुभूषता ।
ये सुगन्धीनि सेवन्ते तथागन्धा भवन्ति ते । ये दुर्गन्धीनि सेवन्ते तथागन्धा भवन्ति ते ।
तपश्चर्यापरः सद्यः पापादिपरिमुच्यते । संवत्सरमुपास्याग्निमभिषस्तः प्रमुच्यते ।
त्रीणि वर्षाण्युपास्याग्निं भूणहा विप्रमुच्यते । महासरः पुष्कराणि प्रभासोत्तरमानसे ।
अभ्येत्य योजनशतं भूणहा विप्रमुच्यते । यावतः प्राणिनो हन्यात्तज्जातीयांस्तु तावतः ।
प्रमीयमानानुन्मोच्य प्राणिहा विप्रमुच्यते । अपि चाप्सु निमज्जेत जपंस्त्रिरघमर्षणं ।
यथाऽश्वमेधावभृयस्तथा तन्मनुरब्रवीत् । तत् क्षिप्रं नुदते पापं सत्कारं लभते तथा ।
अपि चैनं प्रसीदन्ति भूतानि जडमूकवत् ।

५६६

५६७

वृहस्पतिं देवगुरुं सुरासुराः सर्वे समेत्याभ्यनुयुज्य राजन् । धर्मं फलं वेत्य फलं महर्षे तथैव तस्मिन्नरके पार
लोक्ष्ये ।

उभे तु यस्य सदृशे भवेतां किंस्त्रितयोस्तत्र जयोऽथ न स्यात् । आचक्ष्व नः पुण्यफलं महर्षे कथं पापं नुदते ध
र्मशीलः ।

॥ वृहस्पतिरुवाच ॥ कृत्वा पापं पूर्वमबुद्धिपूर्वं पुण्यानि चेत् कुरुते बुद्धिपूर्वं । स तत् पापं कुरुते कर्मशीलो वासो
यथा मलिनं क्षारयुक्तं ।

पापं कृत्वाऽभिमन्येत नाहमस्मीति पुरुषः । तच्चिकीर्षति कल्याणं श्रद्धधानोऽनसूयकः ।

क्षिद्राणि विवृतान्येव साधूनां चावृणोति यः । यः पापं पुरुषः कृत्वा कल्याणमभिपद्यते ।

यथादित्यः प्रातरुद्यस्तमः सर्वं व्यपोहति । कल्याणमाचरन्नेवं सर्वपापं व्यपोहति ।

॥ भीष्म उवाच ॥ एवमुक्त्वा तु राजानमिन्द्रेतो जनमेजयं । याजयामास विधिवद्वाजिमेधेन शौनकः ।

ततः स राजा व्यपनीतकल्मषः श्रेयोवृतः प्रज्वलिताग्निरूपवान् । विवेश राज्यं स्वमभिन्नकर्षणो यथा दिवं पूर्णव
पुर्निशाकरः ।

इति श्रीमहाभारते शान्तिपर्वणि आपद्धर्मपर्वणि दन्द्रोतपारिचीतीये द्विपञ्चाशदधिकशतोऽध्यायः ॥ १५२ ॥

॥ युधिष्ठिर उवाच ॥ कश्चित् पितामहेनासीच्छ्रुतं वा दृष्टमेव च । कश्चिन्नर्त्या मृतो राजन् पुनरुज्जीवितोऽभवत् ।

॥ भीष्म उवाच ॥ शृणु राजन् यथावृत्तमितिहासं पुरातनं । मृगजन्तुकसंवादं यो वृत्तो नैमिषे पुरा ।

कस्यचिद्वाणस्यासोदुःखलब्धः सुतो मृतः । बाल एव विशालाक्षो बालग्रहनिपीडितः ।

दुःखिताः केचिदादाय बालमप्राप्तयौवनं । कुलसर्वस्वभूः वै रुदन्तः शोकविक्रलाः ।

बालं मृतं गृहीत्वाऽथ शशानाभिमुखाः स्थिताः । अङ्गेनैव च संक्राम्य रुरुदुर्भृशदुःखिताः ।

शोचन्तस्तस्य पूर्वाक्तान् भाषितांश्चासकृत् पुनः । तं बालं भूतले क्षिप्य प्रतिगन्तुं न शक्नुयुः ।

५६८